

2013-11-26

Avdelningen för vård och omsorg
Sektionen för hälso- och sjukvård
Hasse Knutsson

Enligt sändlista

Vård i Sverige av person som omfattas av svensk socialförsäkring och som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz – förändrat kostnadsansvar

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) översänder i bifogad handling ett Informationsmeddelande (2013-11-20), IM2013:123, från Försäkringskassan för kännedom. I meddelandet informeras om att Försäkringskassan fr.o.m. den 1 oktober 2013 inte ersätter landstingen för kostnader för vård i Sverige av personer som omfattas av svensk socialförsäkring och som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Den rättsliga bakgrunden till denna förändring beskrivs i meddelandet.

Försäkringskassans meddelande föranleder en justering av SKLs handbok "Vård av personer från andra länder – Sjätte omarbetade upplagan". Kapitel 5.1.2 får följande lydelse. Ändringen återges med kursiv stil.

"5.1.2 Vård i Sverige för den som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz

Personer från Sverige som studerar i ett annat EU/EES-land och som är avregistrerade från folkbokföringen samtidigt som de omfattas av svensk socialförsäkring har tillgång till nödvändig och planerad vård i Sverige till svensk patientavgift. Dessa personer ska vid vårdtillfället för vårdgivaren visa upp "Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz", som utfärdas av svenska Försäkringskassan. I bilaga 7 återges detta intyg. *Kostnaden för tillhandahållanden vård ska berört vårdlandsting fr.o.m. den 1 oktober 2013 inte fakturera NFC Visby (Försäkringskassan).*"

Denna skrivelse finns också tillgänglig via SKLs hemsida [här](#) under rubriken "Vård av personer från andra länder".

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för vård och omsorg
Sektionen för hälso- och sjukvård

Åsa Himmelsköld

Sändlista:

Landstingens kanslier, Region Gotland, Region Skåne,
Region Halland och Västra Götalandsregionen
Landstingens kontaktfunktioner i ärenden rörande EES-vård
SKLs kontaktpersoner i avgiftsfrågor
Landstingsjuristerna

Bilaga:

Försäkringskassans Informationsmeddelande (IM2013:123) Studenters rätt till sjukvård enligt 3 c § HSL och kostnadsansvaret för sådan vård

Ett IM gäller i högst ett år från utgivningsdatum, men kan upphöra att gälla tidigare. För korrekt information om vilka IM som är giltiga, titta alltid på Fia.

Studenters rätt till sjukvård enligt 3 c § HSL och kostnadsansvaret för sådan vård

Det här meddelandet vänder sig i första hand till KC och KCP samt till handläggare, specialister och enhetschefer inom internationell vård.

Meddelandet handlar om studenters rätt till sjukvård enligt 3 c § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL, och vem som ska stå för kostnaden för sådan vård eftersom det sedan den 1 oktober 2013 finns ett nytt nationellt regelverk om den gränsöverskridande vården.

Bakgrund och tidigare hantering

Enligt 3 c § HSL ska landstinget erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som utan att vara bosatta i Sverige har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av förordning 883/2004. Detsamma ska gälla för den som avses i 5 kap. 7 § första stycket SFB och som omfattas av nämnda förordning. Försäkringskassan har därför i dessa fall utfärdat ett intyg, FK5166 – Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz, till studenterna för att de ska kunna få rätt till sjukvård i Sverige.

Försäkringskassan gör numera en EU-rättslig bosättningsbedömning för studenter i samordningssituationer och frågor har uppkommit om hur 5 kap. 7 § SFB står sig i förhållande till det. Vidare gäller sedan den 1 oktober 2013 en ny kostnadsansvarslag som reglerar vem som ska stå för kostnader för den gränsöverskridande vården, vilket har lett till ändring för vem som ska stå för kostnaden för vården för dessa studenter. Det behövs därför ett IM i frågorna för att klargöra vad som gäller tills detta inarbetas i vägledningen.

Studenter som omfattas av förordning 883/2004 genom denna eller någon av övriga förordningar (tredje land etc.)

För studenter som omfattas av förordning 883/2004 ska Försäkringskassan vid en samordningssituation göra en EU-rättslig bosättningsbedömning. Anser Försäkringskassan vid en sådan bedömning att Sverige är behörig

medlemsstat enligt förordningen ska Försäkringskassan om en student ansöker om intyg 5166 även pröva om han eller hon omfattas av 5 kap. 7 § SFB. Omfattas studenten av 5 kap. 7 § SFB ska Försäkringskassan utfärda intyget som studenten kan använda för att få rätt till hälso- och sjukvård i Sverige med stöd av HSL.

Anses studenten EU-rättsligt bosatt här men inte uppfyller kraven i 5 kap. 7 § SFB kan Försäkringskassan inte utfärda något intyg. Det kan till exempel vara när studenten har sitt intressecentrum i Sverige men genomgår en utbildning som inte är studiestödsberättigande.

Detsamma gäller för studenter som vid den EU-rättsliga bosättningsbedömningen inte anses bosatta i Sverige och Sverige därför inte är behörig medlemsstat. Försäkringskassan ska i de fallen inte ta över ansvaret som en annan medlemsstat har enligt förordning 883/2004 och 987/2009. Dessa studenter kan ha rätt till vård i Sverige med stöd av EU-kort eller liknande.

Studenter som inte omfattas av förordning 883/2004

Om en student inte omfattas av förordning 883/2004 gäller ingen ändring mot den tidigare tillämpningen utan bosättningsbedömning sker enligt SFB.

Kostnadsansvaret för sådan vård sedan den 1 oktober 2013

Tidigare reglerade förordning (1994:2053) om vissa ersättningar i internationella förhållanden till landsting och kommuner från staten kostnadsansvaret för den gränsöverskridande vården och där framgick att Försäkringskassan skulle ersätta landstingen för dessa studenters vård (2 § andra stycket).

Sedan den 1 oktober 2013 finns en kostnadsansvarslag, lagen (2013:514) om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet. I och med den nya lagen har kostnadsansvaret för vård för dem som anses bosatta i Sverige lagts på landstingen (2 §). I förordning (2013:711) om ersättningar för vissa kostnader för gränsöverskridande hälso- och sjukvård regleras kostnadsansvaret ytterligare och där finns numera ingen bestämmelse om att Försäkringskassan ska ersätta landstingen för kostnaden för vård som studenter får enligt 3 c § HSL.

Eftersom det inte finns något stöd för att Försäkringskassan ska ersätta landstingen för kostnader för vård som de gett till studenter med stöd av 3 c § HSL ska inte heller landsting ersättas för sådana vårdkostnader. Detta gäller för vårdkostnader som uppstått från och med den 1 oktober 2013.

Bakgrund till meddelandet

Det nya nationella regelverket gällande vård i annat EES-land som trädde i kraft den 1 oktober 2013.

Rättsavdelningen, Verksamhetsområde processjuridik

Kjell Skoglund

Madelene Bougas Löf

Försäkringsprocesser, Enheten för betalningar, personinformation och internationella försäkringsfrågor

Fredrik Falk

Viktoria Sjöberg